

Discussienotitie

vrije keuze huwelijkslocaties en ambtenaren v/d burgerlijke stand in de gemeente Tynaarlo

Doel van de notitie

Het doel van deze notitie is om in de gemeenteraad te discussiëren over de wijze waarop in gemeente Tynaarlo moet worden omgegaan met de dienstverlening bij huwelijksvoltrekkingen.

Het college neemt hierover de volgende stelling in:

- ***Voor bruidsparen moet het mogelijk zijn te kunnen trouwen in de locatie die zij wensen.***
- ***Bruidsparen krijgen de mogelijkheid hun eigen buitengewone ambtenaren van de burgerlijke stand het huwelijk te laten voltrekken.***

De onderbouwing van deze stelling komt in deze notitie aan de orde.

Inleiding

Vandaag de dag hechten mensen aan het op persoonlijke wijze vorm geven van hun leven en dat geldt ook voor bijzondere gebeurtenissen daarin. Rouwen en trouwen vormen daarop geen uitzondering. Bij deze gebeurtenissen komt de burger in aanraking met de overheid.

Er bestaat een spanningsveld tussen wat moet en wat kan en de vraag is in hoeverre de overheid de burger tegemoet kan en wil treden bij het verwezenlijken van persoonlijke wensen. De vraag naar een vrije keuze van de huwelijkslocaties en de ambtenaar die het huwelijk voltrekt wordt steeds groter. Het vrijgeven van de huwelijkslocaties is een landelijke tendens en vele gemeenten zijn ons al voorgegaan.

Ook de aanstaande bruidsparen in onze gemeente hechten aan het op een persoonlijke wijze vormgeven van hun huwelijksdag en daarin past niet altijd de plaats en uitstraling van een door de gemeente aangewezen huizen der gemeente. De bruidsparen willen een vrije keuze in de locatie waar hun huwelijk wordt voltrokken, afgestemd op hun wensen en behoeften. Dat kan een boerenschuur zijn, een kantine van de sportvereniging of het eigen huis. Vaak willen de bruidsparen hun eigen ambtenaar van de burgerlijke stand meenemen. Dit past ook in het kader de huwelijksdag op een persoonlijke wijze vormgeven.

Om als klantgerichte gemeente Tynaarlo ook in huwelijkszaken tegemoet te komen wensen van klanten en Tynaarlo op de kaart te zetten als aantrekkelijke en vooruitstrevende gemeente, is het van belang dat de aanstaande bruidsparen in onze gemeente een vrije keuze hebben in de plaats waar hun huwelijk wordt voltrokken en door welke ambtenaar van de burgerlijke stand.

Hoe is het nu met huwelijkslocaties?

Het burgerlijk wetboek vermeldt dat een huwelijk voltrokken wordt in een Huis der Gemeente. Historisch gezien werd hier het gemeentehuis mee bedoeld. In veel gemeenten was (en is vaak nog steeds) het gemeentehuis de aangewezen plaats om het huwelijk te voltrekken. Daarnaast heeft de gemeenteraad de bevoegdheid naast het gemeentehuis andere locaties aan te wijzen als huis der gemeente. Van deze mogelijk wordt veel gebruik van gemaakt. Gemeenten hebben vaak meer dan 1 huwelijkslocatie

In de gemeente Tynaarlo is ook de vraag naar alternatieve locaties toegenomen. Een door de gemeenteraad vastgestelde verordening biedt de mogelijkheid om meerdere locatie aan te wijzen. Dat is ook de reden dat er naast het gemeentehuis 5 andere locaties zijn aangewezen als huwelijkslocatie. Deze locaties zijn Havezate Laarwoud, Huize Lemferdinge, Restaurant de Vlindertuin, Herberg Oud Gemeentehuis en de Dorpskerk te Vries.

Bij de selectie als trouwlocatie zijn zij getoetst aan de wettelijk voorgeschreven normen als openbaarheid en bereikbaarheid. Maar voor vele bruidsparen voldoen deze locaties niet aan hun emotionele wensen en kijken uit naar omliggende gemeenten.

De onderstaande tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van het aantal huwelijken in Tynaarlo vanaf de herindelingen en geven een indicatie over de aantrekkelijkheid van keuzelocaties:

Jaar	Aantal huwelijken
1998	282
1999	264
2000	265
2001	242
2002	233
2003	244
2004	186
2005*	134
2006	164
2007	173

* veel lager doordat Laarwoud als locatie particulier werd en bruidsparen voor deze locatie uitweken
Wat kunnen we doen met de huwelijkslocaties

Wij pleiten voor het vrijgeven van de locaties binnen de gemeente Tynaarlo. Dat houdt dan in dat in principe alle gebouwen binnen de gemeente als trouwlocatie kunnen dienen.

De keuze heeft uiteraard voor- en nadelen.

Voordelen:

- Bruidsparen hebben een vrije keuze in locatie;
- De gemeente heeft geen contract meer met de locaties. Afspraken worden tussen bruidsparen en eigenaren gemaakt, waarbij gebruik kan worden gemaakt van een standaardcontract;
- Tynaarlo wordt aantrekkelijker als trouwgemeente.

Nadelen:

- De huidige trouwlocaties verliezen hun exclusiviteit. Dit betekent een verlies aan inkomsten;
- Per aangevraagde trouwlocatie moet worden beoordeeld in hoeverre deze voldoet aan redelijke eisen. Denk hierbij aan sanitaire voorzieningen, waarborging openbaarheid ceremonie, parkeren, toegankelijkheid gehandicapten, etc.
- De trouwlocatie is altijd een gebouw, open lucht ceremonies laten wij op advies van de VNG buiten beschouwing.

Met ieder van de vijf alternatieve locaties bestaat een contract met een bepaalde looptijd. De beleidswijziging wordt zorgvuldig en vroegtijdig voorbereid en de locatiehouders worden vroegtijdig in kennis gesteld van de voorgenomen beleidswijziging. Voor wat betreft de voorbereiding voor aanwijzing van aangevraagde trouwlocaties worden de gemeentelijke werkzaamheden verdisconteerd in een nog vast te stellen legesbedrag, bruidsparen zullen dit betalen.

Hoe is het nu met de buitengewone ambtenaren van de burgerlijke stand?

Huwelijken worden in de gemeente Tynaarlo voltrokken door een 11-tal buitengewone ambtenaren van de Burgerlijke Stand (BABSen). Een BABS is gehouden aan de juridische aspecten van het huwelijk, zoals deze zijn vastgelegd in het Burgerlijk Wetboek. Hij/ zij moet de kwaliteit van een huwelijk waarborgen, moet het jawoord afnemen in de juiste, wettelijk vastgelegde, bewoordingen en is het visitekaartje van de gemeente. Een bruidspaar neemt zelf contact op met de ambtenaar van hun keuze. Samen geven zij invulling aan de dag van huwelijksvoltrekking. De medewerkers van de afdeling publiekszaken spelen daarin in principe geen rol. Voor de huwelijksvoltrekking ontvangt de BABS een vaste vergoeding per huwelijk.

Een BABS wordt in Tynaarlo benoemd door het College van B & W voor een periode van vijf jaar en vervolgens beëdigd door de rechtbank. De beëdiging is eenmalig.

Wat kunnen we doen met de BABSen

Wij pleiten voor de mogelijkheid voor bruidsparen om hun eigen BABS mee te brengen waarbij we aantekenen dat de gekozen BABS wel al werkzaam is als BABS elders in Nederland.

Dit laatste heeft vooral te maken met de ervaring in het juridisch proces bij huwelijkvoltrekkingen.

Deze keuze heeft voor- en nadelen:

Voordelen

- bruidsparen kunnen een "eigen" BABS meenemen
- positieve publiciteit
- minder kosten door het niet betalen van externe BABSen
- juridische aspecten gewaarborgd

Nadelen

- de BABSen in dienst van de gemeente Tynaarlo voltrekken mogelijk minder huwelijken
- voor iedere externe BABS moet een benoeming door het college plaatsvinden

Conclusie

Wij hebben er voor gekozen om, in voorbereiding op een definitieve besluitvorming, de raad een uitspraak te vragen over de beide keuzes:

- 1. *Huwelijken toestaan in alle gebouwen in gemeente Tynaarlo, volgens de in deze notitie genoemde procedure***
- 2. *Externe buitengewone ambtenaren van de burgerlijke stand toestaan om een huwelijk te voltrekken waarbij de benoeming door het college per huwelijk wordt vastgesteld.***

De uitkomsten van de discussie worden omgezet in een proces van definitieve besluitvorming. Voor de gemeenteraad betekent dit dat er een nieuwe verordening komt voor het aanwijzen van huwelijkslocaties